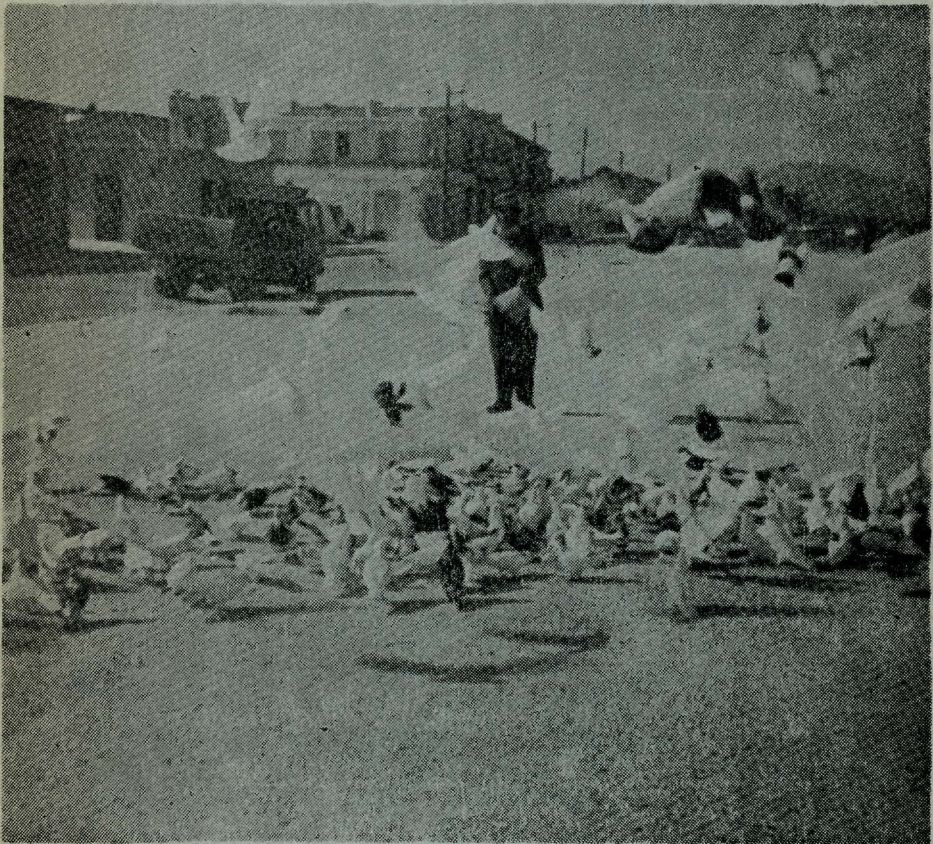

Η Κεφαλοντική ΠΡΟΟΔΟΣ

★ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΥΛΗΣ ★

ΕΤΟΣ Β' — ΙΟΥΝΙΟΣ 1973 — ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ — ΤΕΥΧΟΣ 18

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ - ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΑΜΑΛΙΑ ΒΟΥΤΣΙΝΑ

ΤΟ ΤΑΙΪΣΜΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΩΝ ΣΤΟ ΛΗΘΟΥΡΙ

(Φωτ. Αϊγλης Φίλη - Λιβαδά)

ΙΟΥΝΙΕ, ΒΑΣΙΛΙΑ ΜΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
—Τὸ χρονικὸ τοῦ μῆ- να	122
—Προστάτες καὶ προ- στατευόμενοι, ὁ Οὐ- άοντ, τοῦ κ. ΑΓΓΕ- ΛΟ - ΔΙΟΝΤΣΗ ΔΕΜΠΟΝΟΥ	123
—Παλιοὶ περιηγητὲς στὴν Κεφαλονιά, Andre Grasset de Sauveur, τῆς διδος ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΣ ΟΙ- ΚΟΝΟΜΟΥ	128
—Τοιχογραφίαι στὴν Ἁγία Παρασκευή, στὰ Τσιφάτα, τοῦ κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ Γ. ΜΟ- ΣΧΟΝΑ	132
—Ἡ εἰσφορὰ τῆς Κε- φαλλονιάς στὴ Νεο- ελληνικὴ πνευματικὴ Δημιουργία, τοῦ κ. ΧΡΙΣΤΟΥ Σ. ΘΕ- ΟΔΩΡΑΤΟΥ	134
—Ἡ βίλλα τοῦ Συγ- γραφέα τῶν «Κεφα- ληνακῶν Συμμί- κτων» Ἡλία Τσιτσέ- λη στὸν Πλατυπέ- σο, τοῦ κ. ΓΕΩΡΓΙ- ΟΥ Ν. ΜΟΣΧΟ- ΠΟΤΑΛΟΥ	138
—Μνήμη Ἀντροῦ Πε- ταλούδη, τοῦ κ. ΓΕ- ΡΑΣΙΜΟΥ Η. ΠΕΝ- ΤΟΓΑΛΟΥ καὶ Ν. Φ.Κ.	140
—Διονύσιος Λαυράγ- γας (1864—1941), ὁ ἰδρυτὴς τοῦ Ἑλ- ληνικοῦ Μελοδρά- ματος, τοῦ κ. ΧΑΡ. Δ. ΧΑΛΙΚΙΑ	141
—Κεφαλονίτικα ἀνέκ- δοτα, ὁ Γεράσιμος λιοντάρι!, τοῦ κ. ΒΑ- ΣΙΛΕΙΟΥ ΡΟΣΟ- ΔΙΜΟΥ	143
—Ἐκδόσεις καὶ Κρί- σεις, τῆς ΑΜΑΛ. Α. ΒΟΥΤΣΙΝΑ	144

Μέσα ἀπ' τοῦ χρόνου τὸν συλλογισμό, ξεπρό-
βαλλες Ἰούνιε, βασιλιᾶ μας.

Ξεπρόβαλλες σὰν πορφυρένια πνοή, σὰν λά-
βα νοσταλγική, γεμάτη θύμηση καὶ εὐχυμα ὄνειρα.

Ποῦ νὰ τρέξουμε γιὰ νὰ σὲ βροῦμε, ἀφοῦ πα-
ντοῦ αὐγάζει ἡ παρουσία σου;

Στὸ καμμένο ἀπ' τὴ φλόγα σου χῶμα, ἀχνάρια
γλάρων ποῦ σπρωγμένοι ἀπ' τοῦ μελτεμιοῦ τὰ τό-
ξα, πετάξανε στοῦ πελάγους τὸ γοργὸ ταξίδι.

Χρυσάφενιοι οἱ καταρράχτες ποῦ φτιάχνουν τὰ
στάχια στοὺς ἀγρούς σου· χαίτες ἀπὸ χίλιες καὶ
δυὸ ἐλπίδες γιὰ μεστὴ καρποφορία.

Οἱ γοργόνες σου, γοργόνες μαγικές, διώχνουν
τὶς χίμαιρες, ξαπλώνουν στὰ βότσαλα καὶ τραγου-
δοῦν τ' ἀτέλειωτο ὕφαντούργημα τῆς παρουσίας
σου.

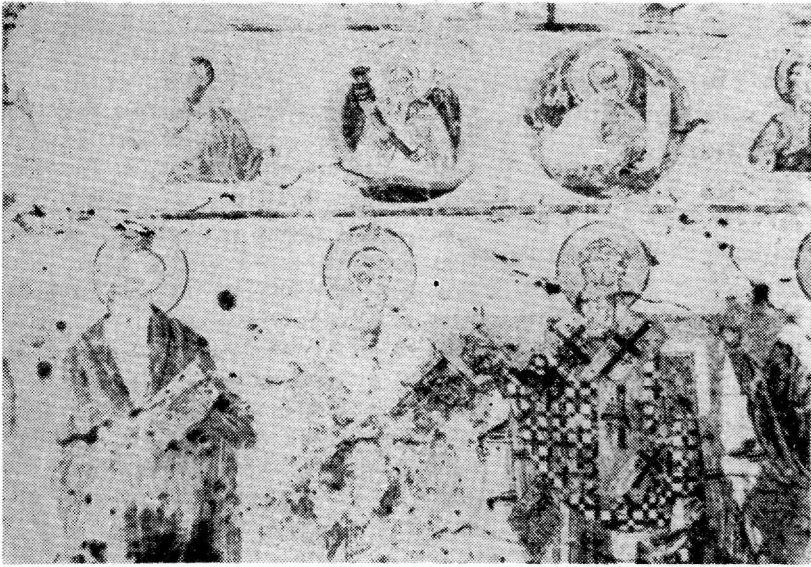
Καὶ τὸ νησί μας, ἐφτάχρωμη πινελλιὰ τοῦ Ἰό-
νιου, δέχτηκε μὲ παραφορὰ τὴν προσθαλάσσωσή
σου. Στὸν κόλπο, μακρυὰ, ἀρμενίζουν οἱ ψαρόβαρ-
κες. Ὁ κύρ Θανάσης κάθε γλυκοχάραμα φέρνει γε-
μᾶτα τὰ δίχτυα του. Οἱ γυναῖκες ἀκονίζουν τὰ μα-
χαίρια γιὰ τὸν θερισμό. Καὶ τὰ παιδιὰ παίζουν μὲ
τὰ κοχύλια τῆς ἄμμου, μὲ τὰ φύκια, μὲ τὰ ὄνειρα.

Θεῖο νησί τοῦ Κέφαλου! Ἰούνιε, καρδιὰ τοῦ
χρόνου! πέστε μου: ποῦ φθάνει ἡ αἰωνιότητα; ποῦ
ὑπάρχουν τὰ πιὸ ὁμορφα ἀλμυρίχια; καὶ ποιοὶ καρ-
ποὶ θεὸ νὰ μπορέσουν νὰ δροσίσουν τοῦ ὀδοιπόρου
τὴ φλογισμένη ψυχὴ;

Εἶναι πανέμορφη ἡ συνύπαρξή σας καὶ παρα-
γωγική. Κάθε πρωῖνὸ βρίσκω στὶς ἀχτίδες τοῦ ἡ-
λιου περασμένους τοὺς κρίκους ποῦ ὄλο τὸ βράδυ
φτιάχνατε στὴν σπηλιὰ τοῦ Κέφαλου.

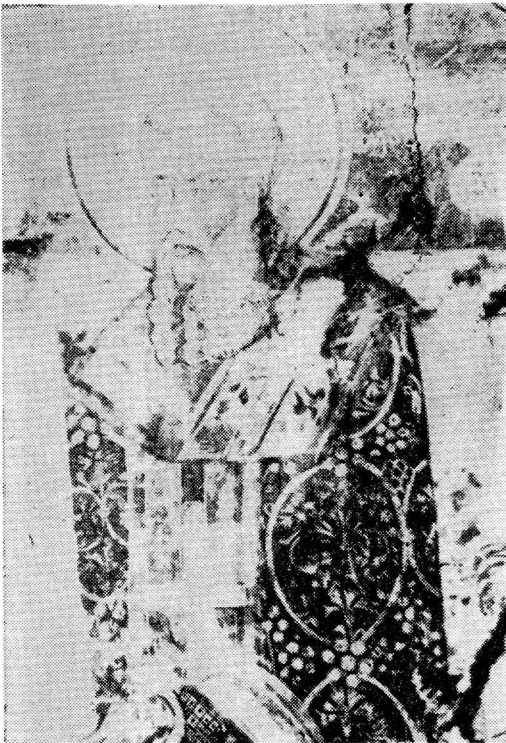
Ἴσως κάποιον μεσημέρι — ἀποθέωση φλογισμέ-
νων στιγμῶν τοῦ ἡλιου — νᾶβρω τὰ φτερά τῶν ἄ-
στρων, τὴν ἀμφιλύκη μὲ τὸ περιεχόμενο τῆς ζωῆς,
τὸ κοχύλι μὲ τὸν ἀπόηχο τῆς ἀλήθειας, τὴ σίγουρη
φωτιὰ τῆς χαρᾶς...

Νὰ μείνω ἡσυχῇ, Ἰούνιε, βασιλιᾶ μας;

Βόρειος
τοίχος·
μέρος τών
τοιχογρα-
φιών.

ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ

Ίερό, Κόγχη. Ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος
(λεπτομέρεια)

ΕΝΑ ΣΧΟΛΙΟ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΕΣ ΦΩ ΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ κ. Ν. Γ. ΜΟΣΧΟΝΑ

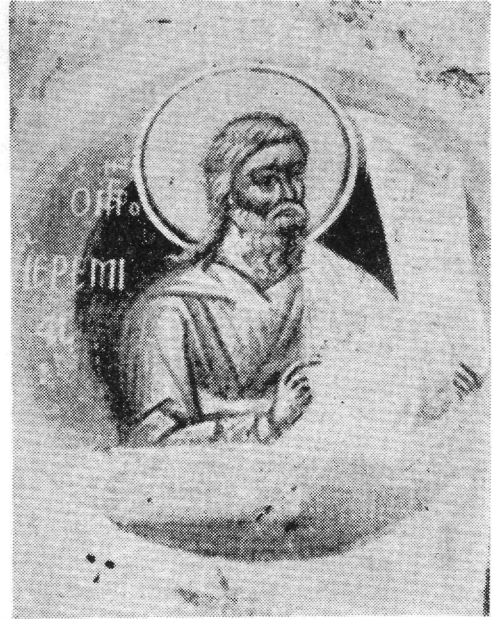
Στήν Εικοσιμία υπήρχε κάποτε ένα χωριό τὰ Τσιφάτα. Δέν πρέπει γὰ ἦταν μεγάλο, οὔτε και πλούσιο. Σήμερα τὸ χωριό δέν ὑπάρχει. Ἀνάμεσα στά λιόδεντρα τῆς πλαγιᾶς στέκουν μονάχα τὰ λείψανα τῆς ἐκκλησιᾶς του, τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς. Δυὸ τοῖχοι, ὅλοι κι' ὅλοι, ὁ βορεινός κι' ὁ ἀνατολικός μέ τήν ἀψίδα, και τὸ χτιστό τέμπλο. Ὅλα τὰ ἄλλα, θρυμματισμένα ἀπὸ τὸ σεισμό, ἔχουν στρώσει τῇ γῆ· χῶμα και πέτρες και σιδεριές. Μά ὅ,τι ἀπομένει ἀκόμα ὀρθό εἶναι ἀρκετό για ν' ἀνταμείψῃ τὸν ὀδοιπόρο. Κατάγραφοι οἱ τοῖχοι ἀπὸ μορφές ἱερές. Χρώματα ἔντονα, σχέδια δυνατά. Μεταβυζαντινὴ αὐστηρότητα και τολμηρές φυσιοκρατικὲς συλλήψεις. Στὸ βορεινὸ τοῖχο διακρίνονται τρεῖς ζῶνες· ψηλά σκηνές ἀπὸ τῇ Γραφή, στῇ μεσαία μετάλλια μέ προταμὲς προφητῶν και ἁγίων, κάτω ἑλόσωμοι ἀγιοι. Στὸ τέμπλο διακρίνεται ἡ Παναγία — Ἡ Π ἁ ν τ ω ν Ἐ λ π ῖ ς — κι' ἄλλες ξαχνισμένες ἀπὸ τὸν καιρὸ εἰκό-νες. Στὸ ἱερό δεσπόζει ἡ Πλατυτέρα τῆς

Ἱερό, Μέτωπο τόξου ἀψίδας.
ἽΟ Προφήτης Ἱερεμίας.

κόγχης. Στὸ κάτω μέρος τῆς κόγχης τέσσερις πατέρες τῆς ἐκκλησίας, στέκουν δεξιά κι' ἀριστερά ἀπὸ μιὰ τράπεζα, ὅπου εἶναι ξαπλωμένο τὸ θεῖο Βρέφος, ἐνῶ ἀπὸ πάνω σκύθει πετώντας τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Στὶς παραστάδες τῆς ἀψίδας ὁ Εὐαγγελισμὸς. Στὸ μέτωπο τοῦ τόξου προτομές προφητῶν. Στὴ μικρὴ κόγχη τῆς προθέσεως ἡ Ἄκρα Ταπεινώσις—ὁ λογιζισμὸς καὶ νεκρὸς Χριστὸς μετὰ τὰ σύμ-

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΣΤΑ ΤΣΙΦΑΤΑ

Ἱερό, Πρόθεση· Ἡ Ἄκρα Ταπεινώσις.

βολα τοῦ Πάθους. Σὲ ἄλλη ὅμοια κόγχη ὁ Δίκαιος Μελχισεδὲκ.

Οἱ τοιχογραφίες τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς στὰ Τσιφάτα ἀποτελοῦν ἓνα ἀνεκτίμητο μεταβυζαντινὸ μνημεῖο. Εἶναι τόσο λίγα τὰ δείγματα ἀπὸ τοιχογραφίες ποὺ ἔχουν διασωθῆ στὴν Κεφαλονιά, ὥστε ὅ,τι ἀπομένει νὰ παίρνη διαστάσεις μοναδικοῦ. Ἀνάλογες διαστάσεις παίρνει καὶ ἡ ἀπέναντι σ' αὐτὰ ἀδιαφορία. Εἴκοσι χρόνια τώρα ἀπὸ τοὺς μεγάλους σεισμοὺς τοῦ '53 ποὺ τὰ πολύτιμα ἑρείπια ἀργοπεθαίνουν σταθερὰ κάτω ἀπὸ τὰ ἀνελέγητα χτυπήματα τῶν στοιχείων τῆς φύσεως. Ραγισμένοι ἀπὸ τοὺς σεισμοὺς, γδαρμένοι ἀπὸ τὶς βροχές, φρυγμένοι ἀπὸ τὸν ἥλιο, πόσο μπορεῖ νὰ κρατήσουν ἀκόμα οἱ τοῖχοι τῆς ἐρειπωμένης ἐκκλησιάς; Εἶναι ἄμεση ἀνάγκη νὰ ληφθοῦν μέτρα γιὰ τὴ διάσωση τῶν τοιχογραφιῶν ἀναστήλωση τῆς ἐκκλησιάς ἢ υπεύθυνη ἀποτοίχιση. Καὶ στὶς δύο περιπτώσεις χρειάζεται νὰ γίνῃ ἀποκατάσταση τῶν τοιχογραφιῶν. Ὅμως, ὅπου νὰ ἀποφασισθῇ τί θὰ γίνῃ, ἄς γίνῃ κάτι ἀπλό· ἓνα προσωρινό, ἀλλὰ φροντισμένο στέγασμα, ποὺ νὰ προφυλάξῃ στὸ ἄμεσο μέλλον τὸ πολύτιμο ἑρείπιο.